

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-1009

(mr. R.J. Verschoof, voorzitter, mr. L. van Berkum, mr. P.J. Neijt, leden en
mr. D.P. van Strien, secretaris)

Datum uitspraak	27 december 2023
Klacht van	De consument
Tegen	AEGON Levensverzekering N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen de verzekeraar
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Lijfrente. Uitleg overeenkomst. Vraag of garantiekapitaal op einddatum bij premievrijmaking komt te vervallen. De passage op het clauseblad, gelezen in samenhang met de daarbij behorende toelichting, is voldoende duidelijk en ondubbelzinnig. Bij wijziging van de verzekering in de laatste 10 jaar van de looptijd komt de garantie geheel te vervallen. Een premievrijmaking vormt een dergelijke wijziging. De keuze van de verzekeraar om de consument aan deze afspraak te houden, is niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar.

1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de verzekeraar; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de verzekeraar.
- 1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een digitale hoorzitting op 9 november 2023. Namens de consument nam haar vertegenwoordiger mevrouw [naam 1] deel aan de hoorzitting, samen met de heer [naam 2]. De verzekeraar werd vertegenwoordigd door de heer [naam 3], juridische zaken.
- 1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft bij de verzekeraar een beleggingsverzekering afgesloten, met de naam Fundplan. De verzekering is een lijfrente, met ingangsdatum 1 december 2008 en einddatum (of lijfrente-ingangsdatum) 1 juni 2025. De maandpremie is € 100,-. Bij leven op de einddatum is een uitkering gegarandeerd ter hoogte van € 23.116,- omdat de consument heeft gekozen voor een belegging in het AEGON Mix fund.
- 2.2 Over de garantie op de einddatum staat op pagina 2 van het polisblad:

“Garanties

Bij in leven zijn van de verzekerde op de lijfrente-ingangsdatum kan, zodra wordt belegd in het Aegon Rente Fund en/of in het Aegon Mix Fund (...), een minimum bedrag worden gegarandeerd. De hoogte van de garantie, die in een afzonderlijke brief wordt vastgelegd, kan bij verandering van de beleggingskeuze en bij wijziging van de verzekering opnieuw worden vastgesteld. De garantie wordt bepaald door voor de toekomst uit te gaan van een rendement op de belegde en de overeengekomen te beleggen bedragen. Voor het Aegon Rente Fund en/of het Aegon Mix Fund wordt gerekend met 3,6% per jaar. (...)

- 2.3 Bovenaan pagina 3 van het polisblad loopt de tekst als volgt door:

“(...) Beleggen in het Aegon RenteFund draagt alleen bij tot de garantie indien voor een periode van minimaal 10 jaar direct voorafgaande aan de lijfrente-ingangsdatum in dit fonds of in deze fondsen wordt belegd. Bij wijzigingen in deze periode van 10 jaar vervalt de garantie bij leven. Dit geldt niet indien er uitsluitend een extra storting wordt gedaan. In dat geval wordt geen nieuwe garantie vastgesteld.”

- 2.4 De consument heeft van de verzekeraar een brochure met de voorwaarden en een toelichting op de verzekering ontvangen, de brochure ‘Wat u moet weten over AEGON Verzekeren&Beleggen’. In deze toelichting staat het volgende over de garantie:

“Garanties

Uitkering bij leven

Indien wordt belegd in het AEGON Rente Fund en/of het AEGON Mix Fund kan bij in leven zijn van de verzekerde op de einddatum een minimumbedrag worden gegarandeerd. Dit garantiebedrag is het bedrag dat ontstaat bij een over de gehele looptijd gelijkblijvend beleggingsrendement van 3,6%. (...) Beleggen in deze fondsen draagt alleen bij tot de garantie voor zover hierin de laatste 10 jaar voor de beoogde einddatum onafgebroken en ongewijzigd wordt belegd. Bij wijziging van de verzekering of de fondsverdeling wordt de garantie herzien. Hierbij wordt uitgegaan van de op dat moment aanwezige waarde en fondsverdeling. Bij wijziging van de verzekering of de beleggingskeuze in de laatste 10 jaar komt de garantie geheel te vervallen. Dit geldt niet als er uitsluitend een extra storting wordt gedaan of bij indexatie. In die gevallen wordt geen nieuwe garantie vastgesteld.”

- 2.5 De tussenpersoon van de consument heeft de verzekeraar verzocht de verzekering premievrij te maken omdat de consument geen jaarruimte meer heeft voor aftrek van de door haar in te leggen premies. De verzekeraar heeft de tussenpersoon echter bericht dat bij een wijziging van de verzekering binnen 10 jaar voor de einddatum, de garantie vervalft.
- 2.6 De belegde waarde van de verzekering bedroeg op 14 februari 2023 € 19.853,09.

De klacht en vordering

- 2.7 De consument is van mening dat geen sprake kan zijn van het verval van de garantie op de einddatum bij premievrijmaking van de verzekering. Zij wil dat de verzekeraar de garantie conform de bepaling op het polisblad, opnieuw berekent. Volgens de bepaling op het polisblad vervalft de garantie alleen bij wijziging van de gekozen beleggingsfondsen binnen 10 jaar voor de lijfrente-ingangsdatum. Bovendien heeft de consument geen fiscale jaarruimte meer. Dat betekent dat als zij de verzekering niet premievrij maakt, zij de premies die zij nog moet betalen niet van de belasting af mag trekken. Als zij vervolgens met de opgebouwde waarde een direct uitkerend product aankoopt, dan kan het zijn dat zij bij de uitkering over alle ingelegde bedragen wél inkomstenbelasting moet gaan betalen. Dat zou over de laatste periode een dubbele belasting kunnen opleveren. Premievrijmaking zou dan ook, bij een fiscaal georiënteerd product als deze verzekering, in redelijkheid mogelijk moeten zijn zonder dat zij het garanti kapitaal verliest.

Het verweer

- 2.8 De verzekeraar heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Centrale vraag

- 3.1 De commissie moet de vraag beantwoorden of de garantie bij premievrijmaking van de verzekering van de consument vervalft of dat zij recht heeft op herrekening van het garanti kapitaal op basis van de tot de premievrijmaking betaalde premies. De commissie is van oordeel dat de garantie vervalft en legt hieronder uit waarom.

Uitleg voorwaarden verzekering

- 3.2 De vraag of de garantie bij premievrijmaking van de verzekering vervalft of dat deze opnieuw moet worden berekend, moet worden beantwoord aan de hand van het polisblad, de daarop opgenomen clausules en de voorwaarden. Daarin is namelijk vastgelegd wat partijen met elkaar hebben afgesproken. Zij zijn daaraan gebonden.

- 3.3 De consument doet een beroep op de Clausule 'Garanties' op het polisblad. Daarin staat dat *"de hoogte van de garantie (...) bij verandering van de beleggingskeuze en bij wijziging van de verzekering opnieuw [kan] worden vastgesteld."* De consument stelt verder dat de tekst die op het volgende clausuleblad staat en waarin wordt gesproken over het verval van de garantie, alleen betrekking heeft op wijzigingen van de beleggingen. Het gaat om de volgende passage: *"Beleggen in het Aegon RenteFund draagt alleen bij tot de garantie indien voor een periode van minimaal 10 jaar direct voorafgaande aan de lijfrente-ingangsdatum in dit fonds of in deze fondsen wordt belegd. Bij wijzigingen in deze periode van 10 jaar vervalt de garantie bij leven. Dit geldt niet indien er uitsluitend een extra storting wordt gedaan. In dat geval wordt geen nieuwe garantie vastgesteld."*
- 3.4 De verzekeraar heeft aangevoerd dat deze laatste tekst eveneens betrekking heeft op wijzigingen in de verzekering en heeft daarbij gewezen op de brochure met toelichting op de verzekering. Daarin staat: *"Bij wijziging van de verzekering of de beleggingskeuze in de laatste 10 jaar komt de garantie geheel te vervallen."*
- 3.5 De commissie is van oordeel dat de passage op het clausuleblad gelezen in samenhang met de daarbij behorende toelichting, voldoende duidelijk en ondubbelzinnig is. Bij wijziging van de verzekering in de laatste 10 jaar van de verzekering komt de garantie geheel te vervallen. Partijen zijn het erover eens dat een premievrijmaking een dergelijke wijziging vormt. De klacht van de consument is in zoverre dan ook ongegrond.
- Is het onder de omstandigheden van het geval onaanvaardbaar dat de verzekeraar de consument houdt aan wat is afgesproken?*
- 3.6 De consument heeft aangevoerd dat zij geen fiscale jaarruimte meer heeft, wat inhoudt dat zij de maandpremies die zij voor de verzekering inlegt, niet meer van de belasting kan aftrekken. Zij loopt bij de aankoop van een direct uitkerend product het risico dat zij bij de uitkering over alle ingelegde bedragen inkomstenbelasting moet gaan betalen. Dat levert dus over de laatste periode een dubbele belasting op, eerst door niet aftrekbaarheid van de premies en dan over de met ook deze premies opgebouwde uitkeringen. De consument heeft toegelicht dat zij zal proberen met de inspecteur af te stemmen dat deze de saldo-methode toepast zodat zij geen belasting hoeft te betalen over de niet afgetrokken premies. Zij stelt echter dat het niet zeker is dat de inspecteur aan dit verzoek gehoor zal geven. De consument vindt het niet redelijk dat bij een fiscaal gefaciliteerd product geen rekening wordt gehouden met aanpassingen van de verzekering die zijn ingegeven door een fiscale noodzaak. Het zou redelijk zijn dat de verzekeraar de garantie opnieuw berekent en dat deze niet vervalt.
- 3.7 De commissie overweegt hierover het volgende. De wet geeft als regel dat een partij zich kan beroepen tegenover de andere partij op afspraken in een overeenkomst. Dat is alleen anders als de omstandigheden in aanmerking genomen het beroep op (dat deel van) die overeenkomst naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Dit is een heel zware toets.

De commissie kan door deze regel alleen bij onaanvaardbaarheid van het beroep op de afspraak ingrijpen, niet al als iets anders dan wat is afgesproken 'redelijk zou zijn'.

- 3.8 De einddatum van de verzekering is 1 juni 2025. Op dat moment komt, bij ongewijzigde voortzetting van de premiebetaling, het gegarandeerde kapitaal van € 23.116,- tot uitkering. Ter zitting heeft de vertegenwoordiger van de consument verklaard dat de belegde waarde rond de € 19.641,- bedraagt. De maandpremies zijn € 100,-. Vanaf 9 november 2023 zijn nog 18 maanpremies verschuldigd, een bedrag van € 1.800,-. De verzekeraar heeft ter zitting verklaard te vermoeden dat het garantiekapitaal bij een herrekening na premievrij maken rond de € 21.000,- zal komen te liggen.
- 3.9 Zou de consument de verzekering ongewijzigd laten doorlopen, dan staat tegenover het betalen van een totale premie van € 1.800,- dat de garantie van € 23.116,- behouden blijft. Deze garantie ligt € 2.116,- hoger dan het door de verzekeraar geschatte garantiebedrag na herrekening (€ 21.000,-). Daarnaast is geheel onduidelijk of het fiscale risico dat de consument schetst, zich zal verwezenlijken. Als de inspecteur het verzoek inwilligt om de saldomethode toe te passen, is er helemaal geen fiscale schade. Dit alles samen genomen, is de keuze van de verzekeraar om de consument te houden aan wat is afgesproken niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar.
- 3.10 De conclusie is dat de klacht van de consument ongegrond is. De commissie zal de vordering afwijzen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl